

USTAWA
z dnia 1 grudnia 1961 r.

o izbach morskich

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1961 r. Nr 58, poz. 320, z 1975 r. Nr 16, poz. 91, z 1989 r. Nr 33, poz. 175, Nr 35, poz. 192, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268.

DZIAŁ I
Właściwość i ustrój izb morskich

Rozdział I
Właściwość izb morskich

Art. 1.

1. Do właściwości izb morskich należy:
 - 1) orzekanie w sprawach z wypadków morskich,
 - 2) rozpoznawanie innych spraw przekazanych izbom morskim odrębnymi przepisami.
2. Wypadkami morskimi w rozumieniu niniejszej ustawy są wypadki, które powodują lub którym ulegają statki na morzu bądź na wodach z morzem połączonym, a uczęszczanych przez statki morskie, oraz wypadki, wskutek których nastąpiło w związku z pracą na statku lub działaniem jego urządzeń ciężkie uszkodzenia ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć człowieka.

Art. 2.

1. Izby morskie rozpoznają wypadki morskie:
 - 1) statków polskich,
 - 2) statków obcych, jeżeli wypadek nastąpił na polskich morskich wodach wewnętrznych lub polskim morzu terytorialnym albo jeżeli z wnioskiem o wszczęcie postępowania wystąpił armator lub kapitan statku obcego.
2. Sprawy wypadków morskich, w których uczestniczyły jednostki pływające Marynarki Wojennej lub Wojsk Ochrony Pogranicza, izby morskie rozpoznają, w odniesieniu do tych jednostek, za zgodą Dowództwa Marynarki Wojennej lub Wojsk Ochrony Pogranicza.

Art. 3.

Sprawy należące do właściwości izb morskich rozpoznają:

- 1) w pierwszej instancji - Izba Morska w Gdańsku i Izba Morska w Szczecinie,

2) w drugiej instancji - Odwoławcza Izba Morska.

Art. 4.

Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska ustali w drodze rozporządzenia terytorialny zakres działania izb morskich.

Art. 5.

1. Do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji miejscowo właściwa jest izba morska, w której okręgu:
 - 1) znalazł się statek lub jego załoga po wypadku,
 - 2) znajduje się miejsce wypadku,
 - 3) leży port macierzysty statku- w zależności od tego, w której izbie najpierw wszczęto postępowanie.
2. Izba morska może orzec o swojej niewłaściwości miejscowej tylko do czasu rozpoczęcia postępowania dowodowego w pierwszej instancji.
3. Odwoławcza Izba Morska może przekazać sprawę izbie morskiej, której właściwość miejscowa nie jest uzasadniona w myśl ust. 1, w przypadku, jeśli jest to wskazane ze względu na miejsce postoju statku lub miejsce pobytu większości świadków.

Rozdział II

Ustrój izb morskich

Art. 6.

1. Izba Morska w Szczecinie działa przy Sądzie Wojewódzkim w Szczecinie, a Izba Morska w Gdańsku i Odwoławcza Izba Morska działają przy Sądzie Wojewódzkim w Gdańsku.
2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Żeglugi może w drodze rozporządzenia ustalić siedzibę izby morskiej poza siedzibą sądu wojewódzkiego, przy którym działa izba morska.

Art. 7.

W skład izby morskiej wchodzi przewodniczący oraz jeden lub więcej wiceprzewodniczących i ławnicy.

Art. 8.

1. Przewodniczącego i wiceprzewodniczących powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Żeglugi spośród sędziów sądów powszechnych posiadających znajomość zagadnień morskich w zakresie spraw należących do właściwości izb morskich.

2. Pozostałych pracowników izb morskich przyjmuje i zwalnia przewodniczący właściwej izby morskiej.

Art. 9.

1. Przewodniczący i wiceprzewodniczący izb morskich zachowują stanowiska sędziowskie oraz, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów ustawy, prawa i obowiązki przewidziane w przepisach dotyczących sędziów.
2. Do pozostałych pracowników izb morskich mają zastosowanie przepisy dotyczące pracowników organów administracji państwowej.

Art. 10.

Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, określi, w drodze rozporządzenia, zakres udziału przewodniczących i wiceprzewodniczących izb morskich w pracy sądów, uwzględniając zakres zadań tych osób w izbach morskich oraz konieczność zachowania udziału sędziów czynnych zawodowo w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Art. 11.

1. W zakresie wynagradzania pracowników izb morskich mają odpowiednie zastosowanie:
 - 1) do przewodniczących i wiceprzewodniczących - przepisy w sprawie wynagradzania sędziów sądów powszechnych,
 - 2) do pozostałych pracowników – przepisy o pracownikach sądów i prokuratury.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, stanowiska, zaseregowanie oraz szczegółowe zasady wynagradzania pracowników izb morskich, a także kwalifikacje wymagane dla pracowników izb morskich wymienionych w ust. 1 pkt 2, dostosowując odpowiednio przepisy, o których mowa w ust. 1, do zakresu działania i struktury organizacyjnej izb morskich.

Art. 12.

1. Ławników izb morskich powołuje na okres lat trzech Minister Żeglugi spośród osób posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe i praktykę w zakresie zagadnień występujących w sprawach rozpoznawanych przez izby morskie.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, na wniosek przewodniczącego izby morskiej, określi, w drodze zarządzenia, liczbę ławników dla izby z uwzględnieniem terytorialnego zakresu działania izby morskiej.
3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Transportu, Żeglugi i Łączności określi w drodze rozporządzenia szczegółowy tryb powoływania ławników oraz zasady wyznaczania ich do udziału w posiedzeniach, wynagradzania i pokrywania innych należności związanych z udziałem w posiedzeniach.

Art. 13.

W sprawach nie uregulowanych ustawą i przepisami wydanymi na jej podstawie do ławników izb morskich stosuje się odpowiednio przepisy o ławnikach ludowych w sądach powszechnych.

Art. 14.

1. Izby morskie rozpoznają sprawy wypadków morskich na rozprawie, w pierwszej instancji - w składzie przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego - oraz dwóch ławników, w drugiej instancji - w składzie przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego oraz czterech ławników. Rozprawie przewodniczy przewodniczący lub wiceprzewodniczący izby morskiej.
2. Przewodniczący izby morskiej pierwszej i drugiej instancji może zwiększyć skład orzekający o dwóch ławników lub o wiceprzewodniczącego izby i jednego ławnika, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na zawiły charakter sprawy.
3. Poza rozprawą postanowienia wydaje izba morska bez udziału ławników, w składzie jednoosobowym.

Art. 15.

1. Przy izbie morskiej Minister Żeglugi ustanawia delegata oraz jednego lub więcej zastępców delegata spośród osób posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe i praktykę w zakresie żeglugi morskiej.
2. Delegat Ministra Żeglugi, zwany w dalszym ciągu "delegatem", uczestniczy w postępowaniu przed izbami jako rzecznik interesu publicznego.
3. Delegat przy Odwoławczej Izbie Morskiej może przekazać uczestnictwo w postępowaniu przed tą izbą delegatowi przy izbie morskiej pierwszej instancji, który występował w sprawie, jeżeli ze względu na szczególnie zawiły charakter sprawy przyczyni się to w znacznym stopniu do szybszego zakończenia postępowania.
4. W sprawach wypadków morskich, w których zdarzył się wypadek przy pracy, w postępowaniu przed izbami ma prawo uczestniczyć obok delegata - techniczny inspektor pracy właściwy dla zakładu pracy zatrudniającego pracownika, który uległ wypadkowi.
5. Delegat i techniczny inspektor pracy mogą brać udział w dochodzeniu oraz w każdym stanie sprawy przeglądać akta i zgłaszać wnioski.
6. Przepisy o wynagradzaniu ławników za udział w posiedzeniach izb morskich i pokrywaniu innych należności związanych z udziałem w posiedzeniach mają odpowiednie zastosowanie do delegata i technicznego inspektora pracy.

Art. 16.

1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi i zapobiegania wypadkom morskim delegat może żądać wyjaśnień od organów państwowych i jednostek gospodarki społecznej, zwracać im uwagę na uchybienia i sprawdzać zastosowanie odpowiednich środków zaradczych.
2. Uprawnienia przewidziane w ust. 1 nie przysługują delegatowi w stosunku do organów Marynarki Wojennej i Wojsk Ochrony Pogranicza.

Art. 17.

1. Zwierzchni nadzór nad izbami morskimi sprawują:
 - 1) Minister Sprawiedliwości nad przewodniczącymi i wiceprzewodniczącymi izb morskich oraz nad trybem postępowania przed izbami,
 - 2) Minister Żeglugi - w pozostałym zakresie.
2. Nadzór bezpośredni nad izbami morskimi w zakresie zastrzeżonym Ministrowi Sprawiedliwości sprawuje prezes sądu wojewódzkiego, przy którym działa izba morska.
3. Nadzór nie może wkraczać w zakres orzecznictwa izb morskich.
4. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin wewnętrznego urzędowania izb morskich, uwzględniając w tym zadania przewodniczącego izby, podstawowe zadania referentów, kierownika sekretariatu i sekretarza izby, szczegółowy sposób prowadzenia i protokołowania rozpraw, tryb występowania o pomoc prawną i komunikowania się z innymi organami oraz organizację pracy izby.

Art. 18.

Dochody i wydatki izb morskich objęte są budżetem centralnym w części Ministerstwa Żeglugi.

Art. 19.

Izby morskie mają prawo używania pieczęci okrągłej z wizerunkiem godła Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej pośrodku, z napisem w otoku zawierającym nazwę izby i sądu, przy którym działa izba.

DZIAŁ II**Postępowanie w sprawach wypadków morskich****Rozdział I****Przepisy ogólne****Art. 20.**

O ile przepisy ustawy niniejszej nie stanowią inaczej, do postępowania przed izbami morskimi w sprawach wypadków morskich stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego.

Rozdział II

Dochodzenia

Art. 21.

1. Urzędy morskie oraz inne organy państwowe obowiązane są o wypadku morskim niezwłocznie zawiadomić izbę morską, zabezpieczyć ślady i dowody, a w przypadkach nie cierpiących zwłoki dokonać czynności koniecznych dla wstępnego ustalenia stanu faktycznego, przekazać izbie morskiej materiał dotyczący wypadku oraz w zakresie pomocy prawnej załatwiać wezwania izb morskich.
2. Jeżeli organem określonym w ust. 1 jest polski urząd konsularny, jest on obowiązany po otrzymaniu wiadomości o wypadku morskim przedsięwziąć niezwłocznie w ramach swoich uprawnień czynności, o których mowa w ust. 1.
3. Armator i kapitan statku, którego dotyczy wypadek morski, obowiązani są niezwłocznie zawiadamiać o każdym wypadku morskim kapitanat (bosmanat) pierwszego polskiego portu, do którego statek ma wejść po wypadku, oraz izbę morską, zabezpieczyć ślady i dowody dla wstępnego ustalenia stanu faktycznego oraz na żądanie kapitanatu (bosmanatu) portu i izby morskiej udzielać wszelkich wyjaśnień.
4. Organy Marynarki Wojennej, Wojsk Ochrony Pogranicza i prokuratury wojskowej w sprawie toczącej się przed izbą morską nie są obowiązane do udzielania wiadomości, dokumentów i innych danych, jeżeli może to doprowadzić do ujawnienia tajemnicy państwowej w zakresie obronności kraju.

Art. 22.

1. Izba morską wszczyna postępowanie z urzędu albo na wniosek delegata lub zainteresowanego.
2. Wszczęcie postępowania następuje z urzędu, gdy:
 - 1) statek zatonął, zaginał, został opuszczony lub w inny sposób utracony,
 - 2) w wypadku morskim nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć człowieka,
 - 3) izba morską uzna, że interes publiczny wymaga rozpoznania sprawy.

Art. 23.

1. Izba morską może, po wypowiedzeniu się delegata, odmówić wszczęcia postępowania lub wszczęte postępowanie umorzyć, jeżeli rozpoznanie sprawy byłoby niecelowe ze względu na brak interesu publicznego.
2. W sprawach, w których wszczęcie postępowania następuje z urzędu, odmowa wszczęcia i umorzenie postępowania wymaga zgody delegata.
3. Postanowienie o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania doręcza się delegatowi oraz zainteresowanemu, który wniósł o rozpoznanie sprawy.
4. W sprawach określonych w art. 15 ust. 4 uprawnienia delegata wynikające z przepisów ust. 1-3 przysługują odpowiednio technicznemu inspektorowi pracy.

Art. 24.

Zainteresowani są w każdym razie armator i kapitan statku, którego dotyczy wypadek morski, oraz osoby podejrzane o zawinienie wypadku morskiego lub o błędne zachowanie, które przyczyniło się do wypadku.

Art. 25.

1. Zainteresowany ma prawo korzystać w każdym stanie sprawy z pomocy wybranego przez siebie pełnomocnika.
2. Pełnomocnikiem może być pracownik zainteresowanego, członek związku zawodowego, do którego zainteresowany należy, lub adwokat.

Art. 26.

1. Jeżeli izbie morskiej wiadomo, że w sprawie rozpoznawanego przez nią wypadku morskiego wszczęto postępowanie karne, izba morska zawiadamia sąd lub prokuratora o toczącym się przed izbą postępowaniu.
2. Izba morska może zawiesić postępowanie, jeżeli wyniki postępowania karnego mogą mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.
3. Na postanowienie o zawieszeniu lub odmowie zawieszenia postępowania służy zażalenie.

Art. 27.

1. Po wszczęciu postępowania izba morska przeprowadza dochodzenie bezpośrednio przez przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego albo za pośrednictwem kapitanatu (bosmanatu) portu.
2. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, obowiązki kapitanatów (bosmanatów) portów w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawach wypadków morskich w celu wyjaśnienia wszystkich okoliczności wypadku.

Art. 28.

1. Dochodzenie ma na celu wyjaśnienie przebiegu, przyczyn i okoliczności wypadku morskiego przez zebranie potrzebnych wiadomości i utrwalenie śladów i dowodów.
2. Armator i kapitan statku obowiązani są na wezwanie izby morskiej udzielić wyjaśnień o statku, w szczególności o składzie jego załogi, miejscu pobytu statku i członków załogi lub o terminach przybycia statku do polskiego portu i o wysokości szkody, oraz przedłożyć izbie użyte w danej podróży mapy morskie, dzienniki i inne dokumenty potrzebne do wyjaśnienia okoliczności wypadku.

Rozdział III

Rozprawa

Art. 29.

1. Jeżeli przewodniczący izby morskiej uzna, że dochodzenie dostarczyło podstaw do przeprowadzenia rozprawy, wyznacza termin rozprawy, zawiadamia o nim delegata i w miarę możliwości znanych izbie zainteresowanych oraz zarządza wezwanie świadków, a w razie potrzeby biegłych i tłumaczy.
2. Jeżeli sprawa dotyczy wypadku określonego w art. 15 ust. 4, przewodniczący izby morskiej zawiadamia również technicznego inspektora pracy.
3. Niestawiennictwo delegata, technicznego inspektora pracy lub zainteresowanego nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, chyba że izba morska uzna obecność ich na rozprawie za niezbędną.

Art. 30.

1. Na wstępie rozprawy przewodniczący przedstawia stan sprawy na podstawie wyników dochodzenia, po czym izba morska wysłuchuje wyjaśnień osób zainteresowanych, a następnie przeprowadza postępowanie dowodowe.
2. Zainteresowany, którego zeznanie może mieć znaczenie dla ustalenia przebiegu i przyczyn wypadku morskiego, może być przesłuchany jako świadek. Przed przesłuchaniem należy go uprzedzić o prawie odmowy udzielania odpowiedzi na pytania co do okoliczności, których ujawnienie mogłoby narazić na odpowiedzialność za przestępstwo jego samego lub członków jego najbliższej rodziny.
3. Delegatowi, technicznemu inspektorowi pracy i zainteresowanym służy prawo zadawania pytań przesłuchiwanym świadkom i biegłym oraz zgłaszania wniosków dowodowych.

Art. 31.

Izba morska może odroczyć rozprawę tylko z ważnej przyczyny.

Art. 32.

Rozprawę odroczoną prowadzi się w nowym terminie w dalszym ciągu. Jednakże należy ją przeprowadzić od początku, jeżeli izba morska uzna to za konieczne.

Art. 33.

Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący udziela głosu najpierw delegatowi, który zgłasza i uzasadnia swoje wnioski co do orzeczenia, następnie technicznemu inspektorowi pracy, jeżeli uczestniczy w rozprawie, oraz obecnym pełnomocnikom zainteresowanych i samym zainteresowanym.

Art. 34.

Izba morska rozstrzyga samodzielnie wszelkie zagadnienia wynikające w toku postępowania.

Art. 35.

1. Izba morska może w orzeczeniu pozbawić na czas oznaczony lub na zawsze prawa wykonywania zawodu lub prawa wykonywania określonych funkcji członka załogi polskiego statku lub polskiego pilota, który w związku z wypadkiem morskim wykazał brak kwalifikacji niezbędnych do wykonywania czynności związanych z tymi funkcjami bądź do wykonywania zawodu albo przez rażące zaniedbania przyczynił się do powstania wypadku.
2. Orzeczenie w zakresie określonym w ust. 1 jest natychmiast wykonalne.
3. Izba morska może w orzeczeniu uzależnić przywrócenie prawa wykonywania zawodu lub funkcji od pełnienia w ciągu oznaczonego czasu określonej służby morskiej albo od wykazania koniecznych umiejętności w trybie przewidzianym przepisami o kwalifikacjach wymaganych od członków załogi polskiego statku morskiego lub od pilotów morskich.
4. W przypadku wydania orzeczenia pozbawiającego członka załogi lub pilota prawa wykonywania zawodu lub określonych funkcji na czas dłuższy niż dwa lata albo na zawsze, Minister Żegluga może w uzasadnionych przypadkach, po upływie dwóch lat od wydania orzeczenia, przywrócić prawo, którego członek załogi lub pilot został pozbawiony, jeżeli względy bezpieczeństwa żegluga nie stają temu na przeszkodzie.
5. Uprawnienia wynikające z przepisu ust. 1 nie przysługują izbom morskim w stosunku do żołnierzy Marynarki Wojennej lub Wojsk Ochrony Pogranicza.

Art. 36.

1. Sentencja orzeczenia powinna zawierać:
 - 1) oznaczenie izby morskiej, która wydała orzeczenie,
 - 2) imiona i nazwiska oraz stopnie i tytuły zawodowe (stanowiska służbowe) członków składu orzekającego,
 - 3) datę i miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,
 - 4) ustalenie czasu, miejsca i rodzaju wypadku morskiego,
 - 5) dokładne ustalenie przyczyn wypadku ze wskazaniem - o ile to możliwe - statku i osób, których wina spowodowała wypadek, oraz z określeniem stopnia, w jakim przyczyniły się do wypadku, albo stwierdzenie uzasadnionych wątpliwości co do przyczyny wypadku bądź stwierdzenie niemożności jej ustalenia,
 - 6) wskazanie ujawnionych wad i braków w budowie statku, jego wyposażeniu, załadunku lub obsadzeniu załogą, w stanie toru wodnego lub urządzeniach oznakowania nawigacyjnego oraz uchybień w działalności i wad w organizacji instytucji służących bezpieczeństwu żegluga morskiej,
 - 7) ocenę prawidłowości zachowania się statku po wypadku oraz w razie potrzeby prawidłowości czynności ratowniczych.
2. Jeżeli izba morska pozbawia członka załogi lub pilota prawa wykonywania określonych funkcji bądź prawa wykonywania zawodu, rozstrzygnięcie o tym powinno być zawarte w sentencji.

Art. 37.

1. W sprawie zawilej izba morska może odroczyć wydanie orzeczenia na czas nie dłuższy niż 14 dni.
2. Po podpisaniu sentencji orzeczenia przez członków składu orzekającego przewodniczący ogłasza ją i przytacza ważniejsze powody orzeczenia, po czym sporządza się uzasadnienie orzeczenia na piśmie. Uzasadnienie powinno być sporządzone w terminie 14 dni od ogłoszenia sentencji, a w sprawach zawitych - w terminie do 30 dni.
3. Ogłoszenie sentencji może nastąpić bez udziału ławników.

Art. 38.

Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać:

- 1) dokładne ustalenie podstawy faktycznej przez wskazanie, jakie fakty izba morska uznała za udowodnione, na jakich oparła się dowodach i dlaczego nie uznała dowodów przeciwnych,
- 2) przytoczenie okoliczności, które izba morska miała na względzie przy ocenie podstawy faktycznej,
- 3) w razie potrzeby, zalecenie podjęcia środków zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi i zapobiegania wypadkom morskim,
- 4) przytoczenie okoliczności, które izba morska miała na względzie przy orzekaniu o pozbawieniu prawa wykonywania zawodu lub określonych funkcji, jeżeli izba o tym orzekła.

Art. 39.

1. Orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się Ministrowi Żeglugi, delegatowi, właściwemu urzędowi morskemu oraz zainteresowanemu, a w sprawach określonych w art. 15 ust. 4 również technicznemu inspektorowi pracy.
2. Jeżeli w orzeczeniu pozbawiono członka załogi lub pilota prawa wykonywania zawodu lub określonej funkcji, orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się ponadto pozostałym urzędom morskim.

Rozdział IV
Środki odwoławcze**Art. 40.**

1. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji służy odwołanie.
2. Na postanowienia i zarządzenia izby morskiej zamykające drogę do wydania orzeczenia służy zażalenie. Ponadto zażalenie służy tylko w przypadkach przewidzianych w ustawie.
3. Termin do wniesienia odwołania wynosi 14 dni, a do wniesienia zażalenia 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia lub postanowienia z uzasadnieniem.
4. Środki odwoławcze wnosi się do Odwoławczej Izby Morskiej za pośrednictwem izby morskiej, która wydała orzeczenie lub postanowienie.

Art. 41.

Środki odwoławcze służą delegatowi i zainteresowanym, a w sprawach określonych w art. 15 ust. 4 również technicznemu inspektorowi pracy.

Art. 42.

Odwoławcza Izba Morska rozpoznaje odwołanie na rozprawie, jeżeli przepisy postępowania karnego o rewizji nie stanowią inaczej.

Art. 43.

1. Odwoławcza Izba Morska orzeka na podstawie wyników przewodu w izbie morskiej pierwszej instancji, uzupełnionego w razie potrzeby przewodem odwoławczym.
2. Odwoławcza Izba Morska może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli odwołujący się mógł je przytoczyć w pierwszej instancji.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4 Odwoławcza Izba Morska nie jest związana wnioskami ani granicami odwołania.
4. Odwoławcza Izba Morska może zmienić orzeczenie izby morskiej pierwszej instancji w części pozbawiającej członka załogi lub pilota prawa wykonywania zawodu lub określonych funkcji na jego niekorzyść tylko w przypadkach zaskarżenia tej części orzeczenia przez delegata na niekorzyść zainteresowanego.

Art. 44.

1. Odwoławcza Izba Morska zatwierdza albo zmienia zaskarżone orzeczenie w całości lub w części.
2. W razie stwierdzenia nierozpoznania istoty sprawy lub nieważności postępowania, Odwoławcza Izba Morska uchyla zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazuje izbie morskiej do ponownego rozpoznania lub postępowanie umarza.

Art. 45.

Od orzeczeń i postanowień izb morskich kończących postępowanie przed tymi izbami nie można zakładać rewizji nadzwyczajnej.

Art. 46.

Ustalenia winy i okoliczności faktycznych wypadku morskiego zawarte w orzeczeniu izby morskiej kończącym postępowanie przed izbami obowiązują państwowy arbitraż gospodarczy.

Rozdział V

Wznowienie postępowania

Art. 47.

1. Izba morska wznawia postępowanie zakończone przed izbami w razie późniejszego ujawnienia faktów i dowodów nie znanych izbie, które mogłyby mieć istotny wpływ na wynik sprawy.
2. Zainteresowany może żądać wznowienia postępowania w okolicznościach wymienionych w ust. 1 tylko wtedy, gdy z faktów i dowodów nie mógł skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Rozdział VI

Koszty postępowania

Art. 48.

1. Koszty postępowania, obejmujące również należności ławników, delegata i technicznego inspektora pracy, ponosi armator, którego statek spowodował lub przyczynił się do powstania wypadku.
2. W razie uznania winy lub błędu kilku statków koszty postępowania rozdziela się stosunkowo.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do użytkowników urządzeń służących żegludze morskiej, z wyjątkiem organów administracji państwowej.

Art. 49.

Niezależnie od wyniku sprawy izba morska może nałożyć na zainteresowanego obowiązek zwrotu kosztów postępowania, które zainteresowany wywołał swoim postępowaniem.

Art. 50.

Nie pobiera się kosztów postępowania od armatora statku obcego, z wyjątkiem przypadku, kiedy postępowanie zostało wszczęte na jego wniosek.

Art. 51.

Jeżeli izba morska dokonuje czynności na wniosek zainteresowanego, ma prawo żądać od niego zaliczki na koszty postępowania oraz uzależnić swe czynności od uprzedniego złożenia zaliczki.

Art. 52.

Koszty postępowania ponosi również zainteresowany, jeżeli wszczęte na jego wniosek postępowanie zostało umorzone na skutek wycofania przez niego wniosku.

Art. 53.

1. W każdym orzeczeniu lub postanowieniu kończącym sprawę w danej instancji izba morska rozstrzyga o kosztach postępowania.
2. Na postanowienia izby morskiej pierwszej instancji o kosztach postępowania służy zażalenie.

Art. 54.

1. W razie nieuwzględnienia odwołania koszty postępowania odwoławczego ponosi zainteresowany, który wniósł odwołanie.
2. W razie częściowego uwzględnienia odwołania koszty postępowania rozdziela się stosunkowo.

Art. 55.

Poza przypadkami określonymi w art. 48-52, art. 54 i art. 56 ust. 1 i 4 koszty postępowania pokrywa się z budżetu Państwa.

Rozdział VII

Przepisy porządkowe

Art. 56.

1. W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa świadka, biegłego lub tłumacza izba morska nakłada na świadka, biegłego lub tłumacza grzywnę do 2.000 zł; jeżeli niestawiennictwo spowodowało odroczenie rozprawy, izba morska nakłada ponadto na świadka, biegłego lub tłumacza obowiązek zwrotu kosztów wywołanych odroczeniem rozprawy.
2. Niezależnie od środków zastosowanych na podstawie ust. 1 izba morska może zarządzić przymusowe sprowadzenie świadka, a biegłego i tłumacza tylko w przypadkach wyjątkowych.
3. Izba morska zwalnia świadka, biegłego lub tłumacza od nałożonych środków przymusu i zwrotu kosztów, jeżeli świadek, biegły lub tłumacz w ciągu dwóch tygodni od zawiadomienia go udowodni, że niestawiennictwo jego było usprawiedliwione.
4. Niezależnie od skutków niestawiennictwa na rozprawie, świadek, biegły i zainteresowany lub jego pracownik mogą być zobowiązani do zwrotu kosztów wywołanych oczywistą ich winą. Postanowienie izby morskiej w przedmiocie zwrotu kosztów zapada po wysłuchaniu osoby, której zarzucono winę.

Art. 57.

Przepisy art. 56 ust. 1 i 3 mają również zastosowanie w razie nieusprawiedliwionej odmowy złożenia zeznań lub przyrzeczenia, przy czym w razie ponownej odmowy izba morska może nałożyć na świadka ponownie grzywnę do 3.000 zł.

Art. 58.

Na postanowienie odmowne wydane na podstawie art. 56 ust. 3 oraz na postanowienia wydane na podstawie art. 56 ust. 4 i art. 56 ust. 4 i art. 57 służy zażalenie.

Art. 59.

1. Izba morską może nałożyć grzywnę do 3.000 zł na winnych nieprzestrzegania przepisów art. 21 ust. 3 i art. 28 ust. 2.
2. Na postanowienie wydane na podstawie ust. 1 służy zażalenie.

Art. 60.

Ostateczne postanowienie wydane na podstawie art. 56 ust. 1, art. 57 i art. 59 ust. 1 oraz ostateczne postanowienie wydane w przedmiocie zwrotu kosztów, zaopatrzone w zaświadczenie przewodniczącego izby morskiej, iż podlega wykonaniu, stanowi tytuł wykonawczy dla egzekucji sądowej.

Rozdział VIII**Przepisy przejściowe i końcowe****Art. 61.**

Izby morskie utworzone na podstawie ustawy z dnia 18 marca 1925 r. o izbach morskich (Dz.U. Nr 36, poz. 243 z późniejszymi zmianami) stają się izbami morskimi w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 62.

1. W sprawach wypadków morskich, w których wszczęto postępowanie przed dniem wejścia w życie ustawy, a nie rozpoczęto rozprawy w pierwszej instancji, w zakresie postępowania stosuje się przepisy niniejszej ustawy.
2. W sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy rozpoczęto rozprawę w pierwszej instancji, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 63.

Traci moc ustawa z dnia 18 marca 1925 r. o izbach morskich (Dz.U. z 1925 r. Nr 36, poz. 243, z 1930 r. Nr 17, poz. 126 i Nr 76, poz. 600, z 1933 r. Nr 18, poz. 117, z 1934 r. Nr 110, poz. 976 i z 1949 r. Nr 41, poz. 295).

Art. 64.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych do ustawy w sprawach, które mają być uregulowane tymi przepisami, obowiązują przepisy dotychczasowe.

Art. 65.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1962 r.